

**Udruga
Lijepa
Naša
Zagreb ©**

**EKOLOŠKI KVIZ "LIJEPA NAŠA"
(ŠK.GOD. 2018./2019.)**

NAPUTAK ZA PROVEDBU DRŽAVNOG I SVEHRVATSKOG NATJECANJA EKOLOŠKI KVIZ "LIJEPA NAŠA" U ŠKOLSKOJ GODINI 2018./2019. (METODOLOGIJA PROVEDBE)

OPĆE NAPOMENE

- Natjecanje se organizira samo na državnoj i svehrvatskoj razini.
- Natjecanje provode osnovne i srednje škole u Republici Hrvatskoj sa statusom međunarodne Ekoškole (MEŠ), osim Ekoškola koje nastavu provode po posebnom (prilagođenom programu).
- Natjecati se mogu i hrvatske škole/odjeljenja izvan Republike Hrvatske (Herceg-Bosna, Srbija, Crna Gora, Mađarska, Rumunjska, Slovačka, Italija, Austrija i dr.).
- Organizator natjecanja je Udruga Lijepa Naša.
- Intelektualni vlasnik projekta – (natjecanja) Ekološki kviz „Lijepa Naša“ je Udruga Lijepa Naša.
- Natjecanje organizira i neposredno provodi Povjerenstvo koje imenuje Udruga Lijepa Naša.
- Sjedište Povjerenstva je na adresi:
Udruga Lijepa Naša, Heinzelova 6/II., 10000 Zagreb
Tel: 01 49 23 904, 49 23 905
Mob: 091 49 23 904, 091 18 22 002
Fax: 01 48 10 232
E-mail: lijepa-nasa-ppp@zg.t-com.hr; udrugalijepanasa@gmail.com
- Predsjednik povjerenstva je doc. dr. sc. Ante Kutle - na adresi povjerenstva
- Tajnica povjerenstva je Anita Šetić, dipl. soc./croat. - na adresi povjerenstva
- Natjecanje će se održati **od 15. do 17. ožujka 2019. godine u Zagrebu (Hotel „I“, Ul. Ive Robića 2, Zagreb)**

SASTAV NATJECATELJSKIH EKIPA

- Svaku ekipu (školu) predstavljaju **4 učenika** i to po jedan učenik od **V. do VIII.** razreda za **osnovne** škole, te po jedan učenik od **I. do IV.** razreda za **srednje** škole (za **trogodišnje strukovne** škole po jedan učenik **I. i II.** razreda te **dva učenika III. razreda**).

PROGRAM NATJECANJA SASTOJI SE OD:

- prikaza ostvarenog praktičnog rada učenika pod motom „Istražili smo – uradili smo – predlažemo“, isključivo kroz PowerPoint prezentaciju,
- pisanog dijela (test), i
- usmenog dijela.
- Prezentaciji praktičnog rada i pisanom dijelu natjecanja pristupaju sve ekipe.
- Zbrajanjem bodova ostvarenih na testu s bodovima praktičnog rada (*PowerPoint* prezentacija) dobiva se redoslijed ekipa za usmeni – završni dio natjecanja.

- Na usmeni – završni dio natjecanja – pristupa 5 prvoplasiranih ekipa u kategoriji osnovnih škola i 5 prvoplasiranih ekipa u kategoriji srednjih škola.
- Po svršetku pisanog dijela natjecanja i prikaza praktičnog rada, nakon zbrajanja bodova s obje etape natjecanja, objavit će se privremena lista redoslijeda ekipa.
- Moguće prigovore na vrjednovanje pisanog dijela testa i prikaz praktičnog rada ekipe mogu uložiti pisanim putem Povjerenstvu za provedbu natjecanja u roku od 1 sata po objavi liste privremenog redoslijeda ekipa.
- Povjerenstvo je dužno uzeti u obzir i razmotriti sve prigovore, nakon čega će biti objavljena konačna lista redoslijeda ekipa.
- Nakon objave konačne liste redoslijeda ekipa nisu mogući dodatni prigovori i pristupit će se usmenom dijelu natjecanja.

ZADANA PODRUČJA NATJECANJA SU DIO NASTAVNIH SADRŽAJA PREDMETA:

- Priroda
- Biologija
- Kemija
- Geografija

OKVIRNA TEMATSKA PODRUČJA KOJA PROIZLAZE IZ ZADANIH PREDMETA SU:

A) I. PROSTORNO-DEMOGRAFSKA OBILJEŽJA HRVATSKE (Geografija)

- Geografski položaj, osobito vrijedna i ekološki osjetljiva područja, graditeljska baština,
- demografska obilježja Hrvatske, populacijska politika.

II. PRIRODNI SUSTAVI (Priroda, Biologija, Kemija, Geografija)

- Vode, more, tlo, šume, zrak.

III. GOSPODARSKA OBILJEŽJA (Priroda, Biologija, Geografija)

- Poljodjelstvo, ribarstvo, šumarstvo, rudarstvo i energetika, industrija, promet, turizam.

IV. ZDRAVSTVENA I EKOLOŠKA KULTURA - OPĆENITO (Priroda, Biologija, Kemija, Geografija, tehnologija te znanja iz opće zdravstvene kulture i globalne ekologije)

B) „ISTRAŽILI SMO–URADILI SMO–PREDLAŽEMO” (PowerPoint prezentacija s prikazom rada na izabranoj temi)

PROVEDBA NATJECANJA EKOLOŠKI KVIZ „LIJEPA NAŠA“ 2019.

- Pitanja sastavlja Povjerenstvo Lijepa Naše prema školskom programu za osnovne/srednje škole iz predmeta: Priroda, Biologija, Kemija i Geografija.
- U strukovnim/tehničkim školama, u kojima Biologija i Kemija nisu dio redovnog nastavnog programa, uzimaju se srodni predmeti/područja (tehnologija, tehnologija s ekologijom i sl.).
- Natjecanje se sastoji od:
 - prezentacije teme pod motom "Istražili smo–uradili smo–predlažemo",
 - pisanog dijela (test) i
 - usmenog dijela.
- Svaka ekipa sastoji se od četiri učenika i jednog mentora.
- U svakoj ekipi moraju biti četiri učenika i to: po jedan učenik iz V. VI. VII. i VIII. razreda za osnovne škole, te po jedan učenik iz I. II. III. i IV. razreda za srednje škole (za trogodišnje strukovne škole po jedan učenik I. i II. razreda te dva učenika III. razreda).
- Kviz je javna priredba kojoj nazoče zainteresirani učenici, učitelji, nastavnici i gosti.
- Natjecanje koordinira Povjerenstvo koje imenuje Udruga Lijepa Naša; Povjerenstvo brine o regularnosti natjecanja i mjerilima ocjenjivanja.
- Pisani dio pišu pojedinačno svi članovi ekipa.
- Najmanje 80% pitanja iz pisanog i usmenog dijela natjecanja moraju biti dio sadržaja obvezne literature koju je propisalo Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta za šk. godinu 2018/2019. iz predmeta koji obuhvaćaju spomenuta područja, dok će preostalih 20% pitanja biti iz globalne ekologije i opće zdravstvene kulture.
- Pisani dio natjecanja sadrži deset pitanja.
- Pitanja koja se odnose na globalnu ekološku i opću zdravstvenu kulturu obuhvaćaju sadržaje prirode, biologije, kemije i geografije i/ili srodnih predmeta u strukovnim/tehničkim školama.
- Svaki učenik može osvojiti najviše 10 bodova u pisanom dijelu natjecanja. Rezultati svih učenika ekipe se zbrajaju, te za jednu ekipu (školu) maksimalan broj bodova može iznositi 40.
- Zbrajanjem bodova pisanog dijela natjecanja s bodovima praktičnog rada "Istražili smo–uradili smo–predlažemo" dobije se ukupni redoslijed ekipa za usmeni dio natjecanja.
- U usmenom natjecanju sudjeluje po pet (5) prvoplasiranih ekipa osnovnih i srednjih škola.
- Ekipe na usmenom dijelu natjecanja odgovaraju na pitanja koja izvlače od voditelja kviza.
- Pitanja se nalaze u omotnicama.
- Nakon što je ekipa izvukla pitanje, voditelj ga čita naglas, a natjecatelji se dogovaraju o odgovoru (jedna minuta po pitanju).
- Svakoj se ekipi na usmenom dijelu natjecanja postavi pet pitanja, te se svaki odgovor vrjednuje bodovima od 0 do 5. Ekipa na usmenom dijelu može osvojiti najviše 25 bodova.
- Ako u prvom krugu nema pobjednika, natjecanje se nastavlja dodatnim pitanjima, a ako je nakon tri dodatna pitanja rezultat i dalje izjednačen, po istom se načelu ide u sljedeći krug.
- Najveći broj bodova koji može osvojiti jedna ekipa na natjecanju je 95 (**40 bodova – pisani dio, 30 bodova – praktični rad i 25 bodova – usmeni dio**).

“ISTRAŽILI SMO – URADILI SMO – PREDLAŽEMO”

Svaka škola odabire samostalno ili u dogovoru sa stručnjacima sadržaj rada iz nekog od sljedećih (ili sličnih) područja:

- A) **uređivanje okoliša:** škole i školska dvorišta, igrališta, parkovi, vrtovi, voćnjaci, maslinici, vinogradi, izvorišta pitke vode, vodocrpilišta, vodotoci, šume i šumarci, špilje, groblja, “divlja” odlagališta otpada, luke, plaže i dr.
- B) **Biološka raznolikost:** zaštita životnih zajednica i/ili pojedinih vrsta (metode, postupci, prijedlozi), naponi za očuvanje biološke raznolikosti, zaustavljanje procesa odumiranja biljnih i životinjskih vrsta, autohtone biljne i životinjske vrste određenog područja, praćenje populacije pojedinih vrsta, ispitivanje javnoga mnijenja o ugroženim i zaštićenim vrstama i dr.
- C) **Spomenička baština:** uređivanje spomenika kulture nacionalnog i mjesnog značenja, sakralnih spomenika, muzejskih i galerijskih zbirki, zavičajnih zbirki, knjižnica i čitaonica, različitih klubova i dr.
- D) **Gospodarstvo, stanovništvo i okoliš:** udio pojedinih gospodarskih grana na određenome području i njihov utjecaj na okoliš (tlo, zrak, voda, fito i zoocenoze), ispitivanje kakvoće voda, tla i zraka, poljodjelstvo i sredstva za zaštitu biljaka, ekološka poljoprivreda – mogućnosti primjene u RH-a – prednosti, abiotički i biotički čimbenici u biocenozi, izvori energije i njihov utjecaj na okoliš, alternativni izvori energije – mogućnosti primjene u RH-a, primjena novih tehnologija, utjecaj prometa na okoliš, ekološke katastrofe – uzroci i posljedice, postupanje s otpadom u školi, mjestu, općini, županiji i dr.

Rad na izabranome području treba prikazati isključivo u obliku *PowerPoint* prezentacije. Nije potreban prikaz u pisanom obliku niti videozapis.

Upute za izradu *PowerPoint* prezentacije

Praktičan rad predstavljaju učenici uz pomoć *PowerPoint* prezentacije u trajanju od najviše 5 minuta, nakon čega se ostavlja mogućnost odgovaranja na pitanja Povjerenstva u trajanju od najviše 3 minute.

Prezentacija praktičnog rada sastoji se od tri jasno naglašene cjeline:

- **Istražili smo...** ukratko predstaviti područje iz kojeg je rad napravljen; opisuje se uočeni problem i postavlja cilj rada.
- **Uradili smo...** opisuje se dobiveni rezultati; u prvom planu je konkretan učenički rad na učenom problemu (istraživanju, akciji, projektu i dr.)
- **Predlažemo...** ukratko iznijeti glavne zaključke rada, moguća je i samostalna analiza, objašnjenje postignutih rezultata i prijedlozi za buduću akciju.

Naglasak prilikom ocjenjivanja prezentacije treba biti na konkretnom i kreativnom učeničkom radu kroz akciju ili projekt u školi ili izvan nje, kao i na iznesenom prijedlogu rješavanja učenog problema. Također treba procijeniti doprinos rada u oblikovanju svijesti o važnosti upoznavanja i zaštite naše prirodne i kulturne baštine te podizanju opće razine ekološke svijesti.

Povjerenstvo ocjenjuje radove prema njihovoj kvaliteti i važnosti, samostalnosti učeničkog rada, kakvoći prikaza i prezentacijskim sposobnostima. Najveći broj bodova je 30.

Prema odluci Povjerenstva, najbolji projekt „Istražili smo–uradili smo–predlažemo”, koji se izdvaja po izvornosti ili kvaliteti, može biti javno pohvaljen, poslan u Lijepu Našu, te objavljen u godišnjaku

Međunarodne Ekoškole u Republici Hrvatskoj ili mrežnim stranicama programa Ekoškole (www.eko.lijepa-nasa.hr).

Ocjena kvalitete prezentacije – (do 10 bodova)

	najviše
– Prezentacijske sposobnosti	(5)
– Učenička kreativnost	(5)

Ocjena obrađene radnje (do 15 bodova)

– Istražili smo... (izbor teme, spoznaja problema)	(5)
– Uradili smo... (konkretan rad učenika na obrađenoj temi)	(5)
– Predlažemo... (zaključak, mišljenje, prijedlozi za buduću akciju, projekti)	(5)

Doprinos podizanju razine ekološke svijesti kroz predstavljenu aktivnost učenika (do 5 bodova)

	(5)
--	-----

30

BROJ ŠKOLA SUDIONICA DRŽAVNOG I SVEHRVATSKOG NATJECANJA EKOLOŠKI KVIZ „LIJEPA NAŠA“

- Iz svake županije u Hrvatskoj, uključujući i Grad Zagreb, na Državnom i svehrvatskom natjecanju nastupaju Ekoškole u broju ovisnom o broju aktivnih osnovnih i srednjih Ekoškola na području županije.

Osnovne škole		Srednje škole	
Broj aktivnih Ekoškola na području županije	Broj škola sudionica na svehrvatskom Eko-kvizu	Broj aktivnih Ekoškola na području županije	Broj škola sudionica na svehrvatskom Eko-kvizu
1-9	1	1-5	1
10-19	2	6-10	2
20 i više	3	11 i više	3

- S prostora Herceg-Bosne nastupa pet ekipa osnovnih i pet ekipa srednjih škola koje nastavu provode po hrvatskom nastavnom planu i programu. Riječ je o Posavskoj, Herceg-bosanskoj, Hercegovačko-neretvanskoj, Zapadno-hercegovačkoj i županiji Središnja Bosna.
- Iz Srbije (Vojvodina) nastupaju tri ekipe iz hrvatskih odjeljenja pri osnovnim školama i jedna ekipa iz hrvatskog odjeljenja pri srednjoj školi.
- Iz ostalih država u kojima Hrvati predstavljaju priznatu nacionalnu manjinu (Austrija, Mađarska, Rumunjska, Slovačka, Italija, Crna Gora i dr.) nastupaju 1-2 ekipe hrvatskih osnovnih i/ili srednjih škola.

- Srednje škole koje u svom sastavu imaju gimnazijska i strukovna odjeljenja mogu prijaviti 1 ekipu iz gimnazijskog i 1 ekipu iz strukovnog usmjerenja, s tim da će Povjerenstvo za provedbu natjecanja odlučiti koju ekipu-e će pozvati na natjecanje.
- Povjerenstvo za provedbu natjecanja, ovisno o broju prispjelih prijavnica, zadržava pravo odabrati škole koje će nastupiti na Državnom i svehrvatskom natjecanju Ekološki kviz „Lijepa Naša“ 2018.
- Najveći broj škola koje mogu nastupiti na Državnom i svehrvatskom kvizu „Lijepa Naša“ iznosi 60 škola.

OSTALE ODREDBE

- Udruga Lijepa Naša snosi troškove prijevoza na svehrvatsko natjecanje Ekološki kviz „Lijepa Naša“ za 4 učenika i 1 mentora za hrvatske Ekoškole.
- U troškove prijevoza priznaje se isključivo prijevoz javnim sredstvima (autobus, vlak, brod) od mjesta škole do mjesta održavanja natjecanja i povratak. Troškovi prijevoza refundiraju se temeljem priloženih vozničkih karata po povratku s natjecanja ili potvrda o visini cijene karte.
- Zbog enormnih troškova Udruga Lijepa Naša nije više u mogućnosti organizirati prijevoz autobusima i/ili kombijima za škole iz udaljenijih županija.
- Udruga Lijepa Naša snosi troškove smještaja i hrane za vrijeme trajanja svehrvatskog natjecanja Ekološki kviz „Lijepa Naša“ za 4 učenika i 1 mentora za sve sudionike.
- Udruga Lijepa Naša ne snosi troškove dnevnica mentora ekipa niti troškove smještaja prekobrojnih sudionika (više od jednog mentora i 4 učenika po ekipi).
- Škola-domaćin natjecanja priprema prostorije u kojima će se odvijati državno i svehrvatsko natjecanje, što uključuje razglas, kraći kulturno-zabavni program i izvedbu državne himne prije početka svečanog dijela natjecanja, troškove izrade natpisa i troškove informatičke podrške za vrijeme natjecanja.
- Svi učenici, sudionici državnoga i svehrvatskoga natjecanja Ekološki kviz „Lijepa Naša“ dobivaju pohvalnice, učenici koji osvoje prva tri mjesta u kategoriji osnovnih i srednjih škola dobivaju priznanja, a mentori ekipa i članovi državnoga povjerenstva zahvalnice.

POVJERENSTVO ZA PROVEDBU NATJECANJA

Za sve informacije obratite se na adresu:

Udruga Lijepa Naša

Heinzelova 6/II, 10 000 Zagreb

tel: 01/4923-904, 4923-905; mob: 091/4923904, 091/1822002; fax: 01/4810-232

e-mail: lijepa-nasa-ppp@zg.t-com.hr; udrugalijepanasa@gmail.com

Web: www.lijepa-nasa.hr, <http://eko.lijepa-nasa.hr>